

Ministru kabineta noteikumi Nr. 392

Rīgā 2022. gada 5. jūlijā (prot. Nr. 35 3. §)

Drošības noteikumi Jaunsardzes centra organizētajās nodarbībās un pasākumos*Izdoti saskaņā ar Valsts aizsardzības mācības un Jaunsardzes likuma 2. panta ceturto daļu***1. Vispārīgie jautājumi**

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā nodrošina Jaunsardzes centra organizētajās nodarbībās un pasākumos (turpmāk – nodarbības un pasākumi) drošību.

2. Uzsākot Jaunsardzes centra organizētās interešu izglītības programmas vai valsts aizsardzības mācības priekšmeta apguvi, kā arī ne retāk kā divas reizes gadā (oktobrī un janvārī) jaunsargu instruktors izglītojamos iepazīstina ar:

2.1. izglītojamā pienākumiem;

2.2. iekšējās kārtības un drošības noteikumiem izglītības iestādē, kurā notiek nodarbība vai pasākums;

2.3. operatīvo dienestu izsaukšanas kārtību un mācību vietas evakuācijas plānu.

3. Iepazīšanos ar šo noteikumu 2. punktā minēto informāciju izglītojamie apliecina ar parakstu instruktāžas žurnālā (1. pielikums). Iepazīšanos ar katras paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma drošības noteikumiem izglītojamie un citi attiecīgās nodarbības vai pasākuma dalībnieki apliecina ar parakstu drošības noteikumu instruktāžas veidlapā (2. pielikums).

2. Nodarbību un pasākumu drošības plānošana

4. Nodarbības saturu plāno atbilstoši jaunsargu vai valsts aizsardzības mācības nometnes interešu izglītības vai valsts aizsardzības mācības priekšmeta programmai, bet pasākuma saturu – atbilstoši jaunsargu vai valsts aizsardzības mācības nometnes interešu izglītības programmai vai saskaņā ar Jaunsardzes centra direktora uzdevumu.

5. Nodarbības vai pasākuma vadītājs katrai nodarbībai vai pasākumam veic mācību uzdevuma analīzi un sagatavo nodarbības vai pasākuma plānu, kas ietver aizsardzības ministra noteiktās risku pārvaldības procedūras ietvaros izstrādātās drošības prasības. Par šajos noteikumos minētās nodarbības vai pasākuma vadītāju var būt

jaunsargu instruktors vai cita persona ar nodarbības vai pasākuma specifikai atbilstošu kvalifikāciju.

6. Nodarbības vai pasākuma vadītājs katrai nodarbībai vai pasākumam veic aizsardzības ministra noteikto risku pārvaldības procedūru, nosakot nodarbības vai pasākuma drošības riska līmeni:

- 6.1. zemas bīstamības nodarbība vai pasākums;
- 6.2. paaugstinātas bīstamības nodarbība vai pasākums;
- 6.3. augstas bīstamības nodarbība vai pasākums;
- 6.4. ļoti augstas bīstamības nodarbība vai pasākums.

7. Zemas bīstamības nodarbība vai pasākums ir tāda nodarbība vai pasākums, kuram šādu līmeni noteicis nodarbības vai pasākuma vadītājs, veicot risku pārvaldības procedūru. Zemas bīstamības nodarbību vai pasākumu tā vadītājs organizē bez papildu saskaņošanas.

8. Paaugstinātas bīstamības nodarbība vai pasākums ir tāda nodarbība vai pasākums:

- 8.1. kurā plānota šaušana ar pneimatisko ieroci, straikbola ieroci, peintbola ieroci vai mazkalibra ieroci vai salūtmunīcijas vai sprādzienu imitācijas līdzekļu izmantošana;
- 8.2. kurā plānota uzdevuma izpilde 1,5–5 m augstumā no zemes virsmas vai horizontālas plaknes;
- 8.3. kurā plānota uzdevuma izpilde atklātā ūdenstilpē;
- 8.4. kuram šādu līmeni noteicis nodarbības vai pasākuma vadītājs, veicot risku pārvaldības procedūru.

9. Augstas bīstamības nodarbība vai pasākums ir tāda nodarbība vai pasākums:

- 9.1. kurā plānota šaušana ar triecienšauteni;
- 9.2. kurā plānota uzdevuma izpilde augstāk par 5 m no zemes virsmas vai horizontālas plaknes;
- 9.3. kuram šādu līmeni noteicis nodarbības vai pasākuma vadītājs, veicot risku pārvaldības procedūru.

10. Paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbību un pasākumu tā vadītājs saskaņo un apstiprina aizsardzības ministra noteiktajā kārtībā.

11. Ļoti augstas bīstamības nodarbība vai pasākums ir tāda nodarbība vai pasākums, kuram šādu līmeni noteicis nodarbības vai pasākuma vadītājs, veicot risku pārvaldības procedūru. Ļoti augstas bīstamības nodarbības un pasākumus īstenot aizliegts.

12. Jaunsardzes centra organizētos publicitātes un reprezentācijas pasākumos drīkst iekļaut tikai zemas bīstamības nodarbības un pasākumus un paaugstinātas bīstamības nodarbības un pasākumus ar straikbola ieročiem vai pneimatiskajiem ieročiem.

3. Nodarbību un pasākumu organizēšana

13. Nodarbību vai pasākumu organizē atbilstoši apstiprinātam nodarbības vai pasākuma plānam.

14. Nodarbības vai pasākuma vadītājs organizē un vada nodarbību vai pasākumu, kā arī atbild par drošības

noteikumu ievērošanu nodarbībā vai pasākumā. Paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma vadītājam ir aizsardzības ministra noteiktā kvalifikācija.

15. Paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbībā vai pasākumā norīko drošības kontrolieri – atbilstoši sagatavotu jaunsargu instruktoru, zemessargu vai profesionālā dienesta karavīru. Drošības kontrolieris ir pakļauts nodarbības vai pasākuma vadītājam un atbild par drošības noteikumu ievērošanu noteiktā objektā vai noteikta vingrinājuma izpildē attiecīgās nodarbības vai pasākuma ietvaros.

16. Vienu drošības kontrolieri norīko uz:

16.1. vienu paaugstinātas vai augstas bīstamības objektu (piemēram, taktiskās šķēršļu joslas posmu);

16.2. ne vairāk kā četriem izglītojamiem šaušanas vingrinājuma izpildē ar mazkalibra ieroci vai triecienšauteni;

16.3. ne vairāk kā 10 izglītojamiem nodarbībās, kurās šauj ar salūtmunīciju vai imitācijas munīciju;

16.4. ne vairāk kā pieciem izglītojamiem paaugstinātas bīstamības vingrinājumos atklātās ūdenstilpēs un ne vairāk kā trim izglītojamiem augstas bīstamības vingrinājumos atklātās ūdenstilpēs.

17. Nodarbībā vai pasākumā, kurā plānota munīcijas izmantošana, norīko munīcijas izsniedzēju. Munīcijas izsniedzējs kontrolē munīcijas izsniegšanas, savākšanas, uzskaites un šķīrošanas procesu.

18. Nodarbības vai pasākuma vadītājs:

18.1. drīkst pildīt drošības kontroliera pienākumus nodarbībā vai pasākumā, kurā, veicot riska izvērtēšanu, viens vai vairāki vērtējamie faktori sadaļā "Laikapstākļi" novērtēti ar paaugstināta riska līmeni;

18.2. drīkst pildīt drošības kontroliera un munīcijas izsniedzēja pienākumus tikai šādos gadījumos:

18.2.1. vadot šaušanu ar straikbola ieroci vai peintbola ieroci (izmantojot imitācijas munīciju), ja tajā piedalās ne vairāk kā 10 izglītojamie;

18.2.2. vadot šaušanu ar pneimatisko ieroci, ja šaušanu veic no stacionāras pozīcijas un šaušanā piedalās ne vairāk kā pieci izglītojamie;

18.2.3. vadot nodarbību vai pasākumu, kurā izmanto salūtmunīciju, ja nodarbībā vai pasākumā piedalās ne vairāk kā 10 izglītojamie.

19. Nodarbības vai pasākuma vadītājs pirms nodarbības vai pasākuma:

19.1. nosaka nodarbības vai pasākuma norises vietu un laiku;

19.2. izvēlas un apskata nodarbības vai pasākuma norises vietu un pārliecinās par tās atbilstību drošības noteikumiem;

19.3. kopā ar drošības kontrolieriem pārbauda nodarbības vai pasākuma materiāltehniskos līdzekļus, ieročus, munīciju un sprādzienu imitācijas līdzekļus;

19.4. pārliecinās, ka ugunsdzēsības inventārs ir pieejams un izmantojams;

19.5. nosaka, kam jāpievērš uzmanība nodarbības vai pasākuma laikā, un izstrādā drošības noteikumus konkrētai nodarbībai vai pasākumam saskaņā ar aizsardzības ministra noteikto risku pārvaldības procedūru;

19.6. iepazīstina nodarbības vai pasākuma dalībniekus ar nodarbības vai pasākuma drošības noteikumiem;

19.7. drošības noteikumu instruktāžas veidlapā ar parakstu apliecina, ka tajā norādītās personas ir iepazīstinātas ar drošības noteikumiem un tām ir atļauts piedalīties nodarbībā vai pasākumā;

19.8. ja nodarbībā vai pasākumā paredzēta medicīnas personāla dalība, iepazīstina medicīnas personālu ar nodarbības vai pasākuma drošības noteikumiem un pārliecinās, ka medicīnas personāls un transports ir gatavs uzdevumu izpildei;

19.9. dod atļauju uzsākt nodarbību vai pasākumu.

4. Nodarbību un pasākumu vadība un kontrole

4.1. Vispārīgās prasības nodarbību un pasākumu vadībai un kontrolei

20. Nodarbības vai pasākuma vadītājs nodarbības vai pasākuma laikā atrodas tā norises vietā.

21. Nodarbības vai pasākuma vadītājs nodarbības vai pasākuma laikā:

21.1. kontrolē nodarbības vai pasākuma gaitu un drīkst ierobežot jebkuras personas turpmāku dalību nodarbībā vai pasākumā;

21.2. kontrolē drošības noteikumu ievērošanu;

21.3. kontrolē materiāltehnisko līdzekļu, ieroču, munīcijas un sprādzienu imitācijas līdzekļu pareizu izmantošanu;

21.4. atbild par individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu nodarbības vai pasākuma laikā;

21.5. kontrolē munīcijas patēriņu;

21.6. pastāvīgi kontrolē nodarbībai vai pasākumam noteiktā riska līmeņa atbilstību faktiskajiem apstākļiem;

21.7. atbild par nepieciešamā medicīniskā atbalsta organizēšanu nodarbības vai pasākuma laikā, kā arī par sakaru uzturēšanu ar medicīnisko personālu;

21.8. ja nodarbības vai pasākuma mācību uzdevums ir saistīts ar drošības noteikumu apguvi, pārliecinās, ka nodarbības vai pasākuma dalībnieks apguvis nodarbības vai pasākuma laikā nepieciešamās iemaņas;

21.9. ja nepieciešams, pārtrauc nodarbību vai pasākumu.

22. Nodarbības vai pasākuma vadītājs nepārtraukti seko līdzi nodarbību vai pasākumu ietekmējošiem faktoriem un, ja nepieciešams, veic izmaiņas drošības riska novērtēšanas tabulā. Ja pēc izmaiņu veikšanas drošības riska novērtēšanas tabulā sākotnēji noteiktais (plānotais) drošības riska līmenis ir pieaudzis, nodarbības vadītājs nekavējoties pārtrauc nodarbību vai pasākumu. Nodarbības vai pasākuma turpināšanu saskaņo aizsardzības ministra noteiktajā kārtībā.

23. Ikviens nodarbības vai pasākuma dalībnieks personīgi atbild par drošības noteikumu ievērošanu.

24. Ugunsgrēka gadījumā ievēro ugunsdrošības noteikumus un mācību vietas ugunsdrošības instrukciju.

25. Izveidojoties apstākļiem, kuri var radīt kaitējumu nodarbības vai pasākuma dalībnieku veselībai, nodarbības vai pasākuma vadītājs pārtrauc nodarbību vai pasākumu un informē par to Jaunsardzes centra novada pārvaldes vadītāju. Jaunsardzes centra novada pārvaldes vadītājs informē Jaunsardzes centra direktoru.

26. Pamanot drošības noteikumu pārkāpumu, kā arī jebkurā situācijā, kas var izraisīt drošības noteikumu pārkāpumu vai apdraudēt nodarbības vai pasākuma dalībnieku veselību un dzīvību, ikviena nodarbības vai pasākuma

dalībnieka pienākums ir dot komandu "STOP!", pārtraukt darbības izpildi un informēt par to nodarbības vai pasākuma vadītāju. Nodarbību vai pasākumu atļauts turpināt tikai pēc tam, kad saņemta nodarbības vai pasākuma vadītāja atļauja.

27. Nodarbībā vai pasākumā aizliegts piedalīties dalībniekam, kurš ir alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošo vielu iespaidā vai kuram ir sūdzības par sliktu pašsajūtu.

28. Nodarbības vai pasākuma vadītājam un vēl vismaz vienai personai ir sakaru līdzekļi, lai, ja nepieciešams, izsauktu neatliekamo medicīnisko palīdzību.

29. Ja nodarbības vai pasākuma laikā tā dalībnieks gūst traumu, nodarbības vai pasākuma vadītājs secīgi veic šādas darbības:

29.1. nekavējoties pārtrauc nodarbību vai pasākumu;

29.2. veic darbības, lai novērstu turpmāku apdraudējumu;

29.3. organizē vai sniedz pirmo palīdzību cietušajam;

29.4. ja nepieciešams, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību;

29.5. ja nepieciešams, organizē cietušā transportēšanu uz ārstniecības iestādi un norīko personu, kas pavada cietušo;

29.6. nekavējoties informē par notikušo nepilngadīga izglītojamā likumisko pārstāvi, kā arī savu tiešo vadītāju un citas personas saskaņā ar Jaunsardzes centra darba kārtības noteikumiem;

29.7. pēc Jaunsardzes centra direktora rīkojuma norobežo teritoriju un nodrošina, ka notikuma vieta tiek saglabāta tādā stāvoklī, kāds bijis traumas gūšanas brīdī.

30. Nodarbības vai pasākuma vadītājs pēc nodarbības vai pasākuma:

30.1. analizē nodarbības vai pasākuma gaitu;

30.2. organizē nodarbības vai pasākuma norises vietas sakopšanu;

30.3. organizē ieroču pārbaudi, apkopi un sagatavošanu uzglabāšanai;

30.4. organizē materiāltehnisko līdzekļu pārbaudi;

30.5. pārliecinās, ka pie nodarbības vai pasākuma dalībniekiem neatrodas nekāda veida munīcija, imitācijas līdzekļi vai to sastāvdaļas.

4.2. Prasības paaugstinātas un augstas bīstamības nodarbību un pasākumu vadībai un kontrolei

31. Par paaugstinātas bīstamības nodarbības vai pasākuma sākumu un beigām nodarbības vai pasākuma vadītājs ziņo Jaunsardzes centra novada pārvaldes vadītājam. Par augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma sākumu un beigām nodarbības vai pasākuma vadītājs ziņo Jaunsardzes centra pārvaldes vadītājam, bet Jaunsardzes centra pārvaldes vadītājs – Jaunsardzes centra direktoram.

32. Vadot paaugstinātas un augstas bīstamības nodarbību vai pasākumu, nodarbības vai pasākuma norises vietā pie nodarbības vai pasākuma vadītāja ir pieejama šāda dokumentācija:

32.1. rīkojums par nodarbību vai pasākumu;

32.2. nodarbības vai pasākuma plāns;

32.3. drošības riska novērtēšanas tabula;

32.4. drošības instruktāžas veidlapa un drošības noteikumi.

33. Lai samazinātu riska līmeni paaugstinātas un augstas bīstamības nodarbībās un pasākumos, tajos drīkst piedalīties tikai izglītojamie, kuru:

33.1. teorētiskās zināšanas konkrētajā jomā ir novērtētas pozitīvi. Zināšanu pārbaudi veic ne agrāk kā divus mēnešus pirms paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma un pārbaudes rezultātus ieraksta nodarbību žurnālā;

33.2. praktiskās iemaņas ir pārbaudītas. Praktisko iemaņu pārbaudi veic ne agrāk kā divus mēnešus pirms paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma un pārbaudes rezultātus ieraksta nodarbību žurnālā;

33.3. apmācība noritējusi secīgi atbilstoši izglītības programmai.

34. Izglītojamais, kurš apzinās, ka nav pietiekami apmācīts kādā jomā, nekavējoties ziņo par to nodarbības vai pasākuma vadītājam.

35. Paaugstinātas un augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma vadītājs par plānoto nodarbību vai pasākumu informē izglītojamā likumisko pārstāvi saskaņā ar Jaunsardzes centra noteikto kārtību.

36. Paaugstinātas bīstamības nodarbībā un pasākumā, kuru īsteno publicitātes un reprezentācijas pasākuma ietvaros un kurā izmanto straikbola ieročus vai pneimatiskos ieročus, atļauts piedalīties dalībniekiem, kuru teorētiskā un praktiskā apmācība ir veikta un pārbaudīta tādā apjomā, lai neapdraudētu nodarbības vai pasākuma dalībnieku drošību un veselību. Nodarbības vai pasākuma dalībnieki un pārbaudes veicējs to apliecina ar parakstu publicitātes un reprezentācijas pasākumu drošības noteikumu instruktāžas veidlapā (3. pielikums).

37. Paaugstinātas bīstamības nodarbībā un pasākumā, kuru īsteno publicitātes un reprezentācijas pasākuma ietvaros un kurā izmanto straikbola ieročus vai pneimatiskos ieročus, uz katru dalībnieku, kurš veic paaugstinātas bīstamības darbības, nodrošina vienu drošības kontrolieri, kā arī nodrošina fiziskus ierobežojumus, lai citas personas nevar iekļūt ieroča bīstamības zonā.

38. Augstas bīstamības nodarbībā vai pasākumā, kā arī paaugstinātas bīstamības nodarbībā vai pasākumā, kurā izmanto mazkalibra ieročus, nodrošina šādu medicīnisko atbalstu un aprīkojumu:

38.1. pirmās palīdzības aptieciņa, kurā ir nepieciešamais medicīnisko materiālu minimums;

38.2. persona, kurai ir pirmās palīdzības pamatzināšanas, kas iegūtas, sekmīgi pabeidzot vismaz pirmās palīdzības pamatzināšanu 12 stundu apmācības programmu ar zināšanu pārbaudi;

38.3. vismaz neatliekamās medicīniskās palīdzības ārsta palīga brigāde.

Ministru prezidenta pienākumu izpildītājs –
Ministru prezidenta biedrs,
aizsardzības ministrs *A. Pabriks*

Ministru prezidenta biedra,
aizsardzības ministra vietā –
ārlietu ministrs *E. Rinkēvičs*

Instruktāžas žurnāls

Izglītojamie _____

Mācību vieta _____

Jaunsargu instruktors _____

Nr. p. k.	Vārds, uzvārds	Instruktāžas temats(-i)*	"Iepazinos"	Datums	Paraksts

Piezīme. * Instrukāžas temati:

1 – izglītojamā pienākumi;

2 – izglītības iestādes iekšējās kārtības un drošības noteikumi;

3 – operatīvo dienestu izsaukšanas kārtība un mācību vietas evakuācijas plāns.

Drošības noteikumu instruktāžas veidlapa

dalībnieku iepazīstināšana

_____ (nodarbības vai pasākuma nosaukums)

ar drošības noteikumiem, kas jāievēro nodarbībā vai pasākumā 20__ . gada _____.
(nodarbības vai pasākuma norises laiks)

Nr. p. k.	Vārds, uzvārds	"Iepazīnos"	Datums	Paraksts

20__ . gada __ . _____
(instruktāžas datums)

(instruktāžas veicēja amats, vārds, uzvārds, paraksts)

Publicitātes un reprezentācijas pasākumu drošības noteikumu instruktāžas veidlapa

_____ dalībnieku

(nodarbības vai pasākuma nosaukums)

iepazīstināšana ar drošības noteikumiem, kas jāievēro nodarbībā vai pasākumā, kurā izmanto

straikbola ieročus vai pneimatiskos ieročus, 20__ gada _____.

(nodarbības vai pasākuma norises laiks)

Nr. p. k.	Vārds, uzvārds	"Iepazinos"	Datums	Paraksts	Zināšanu un iemaņu pārbaude*	Pārbaudes veicēja paraksts

Piezīme. * Norāda zināšanu un iemaņu pārbaudes veidu, piemēram, "atbildes uz kontroljautājumiem", "dalībnieks demonstrē apgūto".

20__ gada __. _____

(instruktāžas datums)

_____ (instruktāžas veicēja amats, vārds, uzvārds, paraksts)